

Bijlage 1: Toelichting specifieke onderwerpen

Legenda

Deze bijlage geeft een overzicht van de stand van zaken op de verschillende in gang gezette actie- en verbetermaatregelen die wij uw Kamer op 13 oktober 2020¹ hebben aangekondigd in het plan van aanpak *Herstellen, Verbeteren en Dorgen (HVD)*.

Daarnaast wordt u geïnformeerd over een aantal lopende en afgeronde acties dat is ingezet naar aanleiding van de bevindingen van KPMG in het onderzoek naar FSV dat wij u op 10 juli 2020² hebben toegestuurd en de follow up van een aantal onderwerpen uit de brief van 13 oktober 2020. Onder de inhoudsopgave van deze Mijlpaal staat een overzicht van de acties en planning.

Ten slotte is een aantal onderwerpen toegevoegd waar in het AO Belastingdienst van 2 december 2020 door leden van uw Kamer vragen over is gesteld en waarvan door mij is toegezegd daar schriftelijk op terug te komen.

1. Stand van zaken plan van aanpak HVB
 - a. Projectcode 1043
 - b. Technische voorziening ter vervanging van FSV
 - c. Traject Bedrijfsprocessen op orde
 - d. Benoetering AVG en daarmee inactie en vakken
 - e. Versterken functie [] en []
 - f. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen
2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG rapport
 - a. Inventarisatie applicaties met nationaliteit
 - b. Inventarisatie lijsten met risicosignalen en applicaties
 - c. Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV
3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober
 - a. Afgeschermd deel FSV
 - b. Verzoek stoppen met schone systemen
 - c. Overzicht van exploitatie met betrekking tot de grondslagen voor het gebruik van nationaliteit
4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december
 - a. Inzagerverzoeken FSV en andere applicaties
 - b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafondamenten en Zwaarte (DFA) en het voornamelijk Eerste Voorzitterium Remonstrant & Intelligence (EVI)
 - c. Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW
 - d. Inzage-opbrengst FSD
 - e. Casusrecht toezicht

Director van Dienst
0011 12016700

Ons kantoor:
Postbus 10000
1000 AA Amsterdam

¹ Kamerstukken II 2020-2021 31065, nr. 709
² Kamerstukken II 2019-2020, 31060, nr. 661

Acties FSV en Hersiellen Verbeteren Eorpen	Tijdlijn	omschrijving
Praktische Signaleringsoverzicht (FSV) opzet	Feb 2020	FSV opzet
FSV geschied (gegevens wel veilig gesteld) voor analyse en verbetering	Feb 2020	FSV opzet
FSV 1: Onderzoek door externe partij (KPMG) naar FSV en toekomstige applicaties en processen	Juli 2020	Algerand
Opzetten deel van de 8 applicaties uit KPMG rapport en 1 toegevoegde applicatie	Juli 2020	Algerand
Projectcode 1043: Analyse van overzichts voor het toekennen van AKI-codes 1043 en 1044 opgesteld	Juli 2020	Algerand
FSV van aanpak herstellen, verbeteren, Eorpen opstellen	Oktober 2020	Algerand
Versterken van veiligheid van projectcode 1043 van de 8 applicaties (FSV)	Oktober 2020	Algerand
FSV opzetten opzet van de 8 applicaties opzetten van de 8 applicaties (FSV)	Jan 2021	Algerand
Facilitators (CAF) in beeld brengen	Jan 2021	Algerand
Overzicht exploitatie grenzen uit lokale wer- en regelgeving die door de Belastingdienst gebruikt kunnen worden om het persoonsgegevens nationaliteit te versieren	Jan 2021	Algerand
Inventarisatie van lijsten met risicosignalen op persoonlijke omgevingsmedewerker (analise lijsten in mrt 2021) (Algerand)	Jan 2021	Algerand
Inventarisatie van nationaliteit in lijsten met risicosignalen bij Belastingdienst, Toelagen en Douane (analyse hiervan in mrt 2021) (Algerand)	Jan 2021	Algerand
FSV en privacy-offices versieren	Jan 2021	Algerand
Risicosignalen die binnenkomen in mailboxen van FSV uitbreiden veiligheid (totdat nieuwe applicatie getest is)	Jan 2021	Algerand
Analise van lijsten van FSV-registraties van vastleggers	Jan 2021	Algerand
FSV van de 8 applicaties opzetten (FSV) (Algerand)	Jan 2021	Algerand
Inventarisatie van nationale en tweejarige risicosignalen (FSV)	Jan 2021	Algerand
AVG en informatiebeveiliging bij medewerkers verhoogd kan worden	Feb 2021	Loopt
500 foto's betrekking op overzichten risicosignalen in postbussen naar deuren bevestigde ingang vanuit oogpunt van AVG en gegevensbescherming	Feb 2021	Loopt
KPMG-onderzoek naar producten van voormalig BHI die nu bij DFLA in gebruik zijn	Feb 2021	Loopt
FSV van aanpak herstellen, onderzoek risicosignalen	Feb 2021	Loopt
Werkinstelling voor lokale vastleggingen door inspecteurs aanpakken en door verandering deskundigen laten beoordelen	Mrt 2021	Loopt
Het kader waarop de processen in Bedrijfsprocessen op orde getoetst worden (FSV)	Eerste kwartaal 2021	Loopt
De structurele werking van het uitvoeringsproces projectcode 1043: onder meer naar het selecteren van aanvragen op grond van projectcode 1043 in de applicaties van de belastingdienst	Mrt 2021	Loopt
FSV applicaties doorzetten op gebruik van nationaliteit en aanpak van gegevens opzetten	Mrt 2021	Loopt
Beoordeling van uitgeworpen aanvragen in het kader van AKI-codes 1043 en 1044 extra aanvragen door fiscale rechtelijke vastleggers	Mrt 2021	Loopt
FSV en de 8 applicaties opzetten (FSV) (Algerand)	Mrt 2021	Loopt
Binnenkomsten in lijsten van nationale en tweejarige risicosignalen (FSV)	Mrt 2021	Loopt
Analise van inventarisatie van lijsten met risicosignalen op persoonlijke omgevingsmedewerker	Mrt 2021	Loopt
Analise van inventarisatie van nationaliteit in 800 applicaties en databanken in Belastingdienst, Toelagen en Douane	Mrt 2021	Loopt
AVG onderzoek naar opzet en bestaan van vastleggen rond projectcode 1043: o.a. naar de belastingsoverzichten van de belastingsoverzichten en naar de belastingsoverzichten van de belastingsoverzichten	Mrt 2021	Loopt

Iedereen wordt geselecteerd voor intensieve toezicht en een proces om bijdragen op te vangen, te behandelen en te analyseren	Directie van Overname Buitenland	
Met richtlijn en verspreide opsporingsvers van de Belastingdienst nog verder kijken naar de exploitatie grondslagen voor de fiscale taken van de Belastingdienst. Indien dit tot aanvullingen leidt, zullen de grondslagen overzichts uitbreiden met de Kamer dienen	Mrt 2021	Loopt
Analyses van CAP inzake (die voor jan 2020 nog lopen, nu stopgezet) zaken bij directies na signaal Combinatie Aanpak Facilitatoren (CAF)	Mrt 2021	Loopt
Rollerstoel inzageverzoeken ingediend	Apr 2021	Loopt
Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegevens nationaliteit in de exploitatie is afgerond in maart 2021, zullen de resultaten worden verspreiden met de overzichts van exploitatie wettelijke grondslagen	Voor zomerreus 2021	Loopt
Inventarisatie mogelijke hardheid in (fiscale) wet- en regelgeving	Voor zomer 2021	Loopt
Analysen in welke gevallen het gebruik van persoonsgegevens nationaliteit ook daadwerkelijk noodzakelijk en proportioneel is in de uitvoering	Voor zomerreus 2021	Start als inventarisatie in maart gereed is
Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegevens nationaliteit in de exploitatie is afgerond in maart 2021, zullen de resultaten worden verspreiden met de overzichts van exploitatie wettelijke grondslagen	Voor zomerreus 2021	Start als inventarisatie in maart gereed is
N.a.v. onderzoeken valkuilen en bewustzijn rondom gebruik gegevens AVG en informatiebeveiliging bij medewerkers verhogen: de toets voorafgaande aan de toetsen d.m.v. 31ste eeuwse beveiliging (serious gaming)	Sep 2021	Loopt
Onderzoek naar hetgeen ten aanzien van microsalutatie	Eerste helft 2021	Loopt
De huidige e-learningmodule AVG wordt vervangen door een module met interactieve leermethoden	Sep 2021	Loopt
In overleg met experts en opdrachtgevers gezien welke vormen van fraude extra aandacht krijgen en hoe zet de BO daarop in. Kijken hoe andere uitvoeringsorganisaties omgaan met het begrip fraude	2021	Maakt nog gestart worden
Valkuilen en bewustzijn rondom gebruik gegevens verhogen: versterken technische structuren: versterken op gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging	2021	Loopt
Fase II Onderzoek door externe partij effecten op burgers en bedrijven PSV, start in mei toelatingsrechtigheden	Eind 2021 eerste resultaten	Loopt
Alle processen van de Belastingdienst opnieuw toetsen aan de lijnen van de AVG, B.O en Aankomst in het kader van het programma Bedrijfsprocessen op orde	> 2024	Loopt
Nieuwe inzageverzoeken naar mogelijk binnen 3 maanden afgevoerd hebben	doorlopend	
Aandacht besteden aan het bewustzijn van de medewerkers van de Belastingdienst voor de risico's van privacy schendingen en discriminatie. We trainen de medewerkers bij de Belastingdienst in toelagen om verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. In de kennisbeveiliging op het rapport Ongevoerd Oordeel is hier uitgebreid op ingegaan	doorlopend	
De dienst van (1) onderzoeken, (2) daar waar nodig het nemen van maatregelen en (3) informeren van de Kamer	doorlopend	
Beknopte versie: livebeveiliging e-learningmodule AVG en informatiebeveiliging	voorlopend	

1. Bestand van zaken onderzoek Herstellen Verkeeren, Beroep (HVR)

a. Projectcode 10-13

Het project met de projectcode 10-13 ziet op de projectmatige behandeling van het 'churnsysteem' voor de Inkomensverdeling. Bij systeemfouten wordt, door middel van het optielijk opnemen van onjuiste gegevens in aangiften en

verzoeken misbruik gemaakt van het systeem om ten onrechte geldbedragen in de vorm van voorlopige varialagen of definitieve varialagen te ontvangen. In de brief van 13 oktober 2020 naar projectcode 1043 hebben wij aangegeven dat we de volgende maatregelen hebben genomen naar aanleiding van het feitelijke vaststellen dat we uw Kamer hebben doen toekomen.

Directie van Dienstverlening
Bijzondere Zaken
Omschrijving
Fout: Ontbreken van
1043: 2020-2021-2022-2023

Zoek beschreven staat in de Kamerbrief waar bij dit document een bijlage vormt, in het gebruik van projectcode 1043 opgesloten. Er worden geen nieuwe aangiften van deze mensen meer geselecteerd. Bij zijn waarborgen opgesteld en bestaan de waarborgen zijn versterkt. Het gaat hierbij om onder andere een verbeterde werklust, een deblokkeringproces als een belastingplichtige vermaakt een juiste aangifte indien om te voorkomen dat een volgende aangifte daarom wordt geselecteerd voor intensief toezicht op een proces om signalen op te vangen, te behandelen en te analyseren. De Belastingdienst heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd vóór 1 maart aanstaande de opzet en het bestaan van de waarborgen rond projectcode 1043 te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek nemen wij een besluit over het gebruik van de projectcode 1043. Als het systeem opnieuw in gebruik genomen wordt, toetst de ADR de werking van de waarborgen in de praktijk nog twee keer tijdens de aangifteperiode over het belastingjaar 2021.

Daarnaast zijn we gestart met het onderzoek naar de uitvoer op grond van projectcode 1043 in de afgelopen tien belastingjaren. Voor de aangiften van belastingplichtigen die in de afgelopen zeven tot tien jaar zijn uitgeworpen wordt door vaktechnisch specialisten stuk voor stuk beoordeeld of de uitvoer op objectieve gronden heeft plaatsgevonden en of de deblokkeringprocedure heeft gefunctioneerd. Volgens deze procedure wordt de ADR-code van een aangifte verslijdend zodra een belastingplichtige een aangifte indien die geen risico's bevat die door intensief toezicht beoordeeld moeten worden. Voor de aangiften van belastingplichtigen die gedurende één tot zes jaar, al dan niet aangehouden, zijn uitgeworpen wordt dit onderzoek steeds proefgewijs uitgevoerd. Het onderzoek wordt maart 2021 afgerond en in de afsluitende fase.

De Belastingdienst heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd vóór 1 maart dit jaar de opzet en het bestaan van deze waarborgen rond projectcode 1043 te onderzoeken. Op basis van deze de uitkomsten van dit onderzoek nemen wij een besluit over de hervatting van het gebruik van de projectcode 1043.

b. Technische voorziening ter vervanging van Fraudesignaleringsvoorziening (FSV)

Omdat FSV niet voldoet aan de AVG is deze voorziening uitgezet. Nieuw ontvangen meldingen worden sindsdien bewaard in de postbussen waar ze binnengekomen en zijn in afwachting van een nieuw systeem. De toegang tot deze postbussen is zeer beperkt. Er worden inmiddels zo'n 10.000 intern en externe signalen op behandeling, een aantal dat maandelijks met 1.000 toeneemt. Dat is in lijn met het aantal signalen dat in het verleden via FSV binnengekwamen.

Het opstarten van het signalenproces voor die signalen die voorheen langs FSV liepen, verloopt, mede gezien de achterstand, in twee stappen:

1. De signalen worden vanuit de mailbussen overgedragen naar de interne beveiligde omgeving, ontwikkeld ter vervanging van FSV. Door het versieren van autorisatie op basis van processen, en het loggen van activiteiten op meerdere niveaus en de afstemming van gegevens worden de gegevens nu

informatiebewijling. Verder is de werk instructie voor fiscale vastleggingen door inspecteurs inmiddels aangepast en wordt deze nu nog door vakleidschuren deskundigen beoordeeld. Medewerkers zijn al verplicht een leermodule informatiebewijling over AIO en informatiebewijling te volgen. De huidige leeringsmodule wordt vervangen door een module met interactieve leermethoden. De specificaties hiervoor zijn bepaald en de aanbesteding wordt voorbereid. Naar verwachting kan de uitroling van het einde van het tweede kwartaal van dit jaar starten, waarna reacties, suggesties en implementatie volgen. Vanaf september dit jaar kunnen de medewerkers de nieuwe modules doorlopen. Zij zullen de lesstof elke twee jaar herhalen.

a. Versterken van team [] en []

Vanaf augustus 2020 is [] versiekt door loonverhoging van []
De dit moment: wordt de werving plaats voor een
jurist/belastingmedewerker gegevensbescherming en een beleidsmedewerker steunend medewerker.

Het team van de [] van de Belastingdienst is structureel versterkt. Er zijn vijf vacatures gevuld, waaronder die van plaatsvervangend orkade officer. Grief daarvan zijn regulier, twee komen bovenop de oorspronkelijke departement. Hiermee zijn alle uitstaande vacatures gevuld.

f. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behoudprocedures

Binnen het spoor: Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde plan van aanpak HVS kondigen wij de herijking van de waarborgen in de processen van de Belastingdienst aan. Daarbij kijken we onder andere naar aspecten met betrekking tot rechtstatelijkheid en de menselijke maat naast en naastenhang met andere trajecten die in dit verband lopen. Momenteel wordt een plan van aanpak opgesteld en dat is in februari 2021 gereed.

2. Levenswijze en afgeronde zaken n.v. KPMG-rapport

a. Inventarisatie lijsten met risicosignalen

Wij schreven uw Kamer eerder¹ over de uitvraag onder medewerkers naar mogelijk wettelijke risico's bij de belastinginspectie. Deze inventarisatie heeft een responspercentage van 97,6%. De overige 2,4% betreft langdurig afwezige medewerkers en medewerkers die vanwege een verzuim geen toegang meer hebben tot hun werkomgeving.

De actie heeft op dit moment geresulteerd in 211 lijsten en zes applicaties. Het betreft bestanden met zeer uiteenlopende doeleinden, van administratieve taken tot toezicht en dienstverlening. Deze zijn voorgegeven voor verdere analyse en eventueel noodzakelijke maatregelen, variërend van het verwijderen buiten gebruik taken van de lijsten tot het aanpassen van procesbeschrijvingen en werk instructies. Naar aanleiding van de 211 meldingen is een aanvullende uitvraag gedaan naar aard, inhoud en gebruik van de lijsten. Voor 63 van de gevonden lijsten is de nadere uitvraag afgerond. De respondenten geven aan dat 21 bestanden een relatie hebben met risicosignalen, 23 nationaliteit bevatten en 16 bestanden verband houden met fraude verdiening. Deze resultaten zijn nog onvolledig en worden nog geïnterpreteerd. Voor de overige 148 lijsten worden de data voor de analyse nog verzameld. We plannen dit in februari af te

Directie van Kamer
Belastingdienst

Ons kantoor:
Post: Ontvanger van
1047 6000 Amsterdam

¹ Kamerstukken II 2019-2020, 31000, nr. 681

ronde. De voltooiing van de analyse van alle 211 lijsten is voor eind maart van dit jaar gewild.

b. Inventarisatie applicaties met nationaliteit

Naast de inventarisatie van lijsten met risicogebieden is de Belastingdienst in december 2020 begonnen de ongeveer negenhonderd aanwezige applicaties te doorzoeken op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats. In januari 2021 is een overzicht opgesteld met applicaties die nationaliteit, geboorteland, geboorteplaats of een vrij tekstveld kunnen bevatten. Veruitgeng wordt voor de lijst vastgesteld of het registeren en gebruiken van nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt. Terwijl deze inventarisatie loopt, onderzoeken we of het mogelijk is vrijtekstvelden in de applicaties automatisch te analyseren.

Naast nationaliteit wordt ook naar strafrechtelijke en financiële gegevens gekeken. De analyse van de applicaties wordt volgens de planning in het eerste kwartaal van dit jaar afgerond en met uw Kamer gedeeld. Waar niet aan de wet- en regelgeving wordt voldaan, stoppen wij de applicatie, zoeken uit of burgers daarvan nadeel hebben ondervonden en zetten dat recht, en bepalen wij hoe deze werkzaamheden wel conform wet- en regelgeving kan worden uitgevoerd.

In onze brief van 13 oktober 2020¹ hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de aanwezigheid van nationaliteitsgegevens in het systeem Beheer van relaties (BVR). Het wet- en regelgeving is omtrent de juiste manier om met deze informatie om te gaan. Het is van belang dat de informatie over (dubbele) nationaliteit kloppen. De inhoud van deze velden is uit de BVR verwijderd zodat dit aan het licht kwam. Na schoning van informatie zijn alleen de gegevens teruggeplaatst die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van de taken van de Belastingdienst. Tegelijkertijd zijn de regels omtrent het invullen van de velden aangepast.

Uw Kamer is op 18 juli 2020² geïnformeerd over het onderzoek van KPMG naar FSV. In dit onderzoek heeft KPMG onder meer gekeken naar het voorkomen van dubbelingen over het persoonsgegevens nationaliteit in de vrijtekstvelden van FSV. Deze dubbelingen bleken in een beperkt aantal gevallen ook voor te komen in de vrijtekstvelden van FSV. FSV bevatte verder geen specifiek invervoeld (naast de vrijtekstvelden) waarin informatie over nationaliteit opgenomen kon worden en ook bood FSV geen zoekmogelijkheid op het vrijtekstveld. In de brief van 10 juli 2020 schreven wij dat binnen de beheersoperatie voor toeslagen, voor alle gekoppelde ouders die zich hebben gemeld, kijken of zij in FSV geregistreerd stonden, waarbij ook naar de vrijtekstvelden wordt gekeken. Van de in totaal 9.005 voor herstel aangemelde ouders zijn er 2.482 geregistreerd in FSV (25,2%). Voor 1.701 unieke burgerservicenummers (BSN) ging het hier om een (verwijderde) aangiftetrajectsignaal voor Toeslagen. Dit is het type FGV'signaal dat ten leide tot een andere behandeling voor toeslagen. Van deze personen is het vrijtekstveld in FSV bekeken. In 43 vrijtekstvelden werd een nationaliteit of land genoemd. In 30 gevallen betraf het praktische informatie, bijvoorbeeld over woonachtigheid in het buitenland. In 13 gevallen werd nationaliteit genoemd zonder dat hier een praktische reden voor bestond. Uitbarend neemt de uitvoeringsorganisatie herstel Toeslagen dit mee in de beoordeling van het recht op minnerende.

Directie van Belastingdienst
Beleidsafdeling

Ontvankelijk
Fout: Ontbrekende naam
1007 0000 0000 0000 0000

¹ Kamerstukken II 2020-2021, 31000, nr. 10/

² Kamerstukken II 2019-2020, 31000, nr. 681

³ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

c. Maatregelen niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV

In onze brief van 20 mei 2020¹ lieten wij uw Kamer weten opdracht te hebben gegeven tot extern onderzoek naar de FSV in twee fasen. De eerste fase van dat onderzoek is uitgevoerd door KPMG en leverde conclusies op die wij u op 10 juni 2020² gecorrigeerd hebben. Van 7 processen, 1 applicatie, 1 informatienet en 1 risicoscanner onondersteunde KPMG dat zij, hoewel ze een sterke positieve mat FSV vertonen, mogelijk niet voldoen aan de eisen van de AVG. Ten slotte heeft de Belastingdienst zelf de applicatie Databank Auto toegevoegd, die ook niet voldoet aan de AVG.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige stand van zaken, zoals bekend op d.d. 20 januari 2021. De GEB en het advies van [] zijn hierbij een belangrijk onderdeel in van intern af te wijzen voor het vaststellen of er sprake is van een proces, inbreng krijgen in de onderliggende organisatie en aanvullend aan ICT-specificaties. De GEB wordt hierbij voor de [] om, tussen tijds door [] beoordeeld. De doorlooptijd is hierbij mede beïnvloed door de inzet van de privacy specialisten op de andere in deze nota genoemde onderwerpen.

Op 20 januari 2021 zijn drie producten die gebruikt worden voor de omzetbelasting (OB) uit voorzorg tijdelijk stilgelegd. Dit is opnieuw gedaan op basis van het vermoeden dat (het gebruik van) deze producten niet op alle punten in overeenstemming zijn met de AVG. Daarbij gaat het overigens niet om mogelijke onrechtmatige verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Er heeft daarom een analyse plaatsgevonden met verschillende experts op basis waarvan is besloten dat het mogelijk was deze producten weer te hervatten.

KPMG heeft in haar onderzoek de gegevensbeschermingsbeoordelingen (GEB's) van 6 verwerkingsprocessen en/of applicaties beoordeeld. KPMG concludeert dat deze GEB's niet altijd in lijn zijn met de vereisten van een GEB zoals wij in onze brief van 10 juni hebben aan gegeven heeft de Belastingdienst naar aanleiding van deze bevindingen op 2 juli 2020 beoordeeld of deze 3 verwerkingsprocessen en/of applicaties aan de eisen van de AVG voldoen, waarbij de Belastingdienst nog één aanvullende applicatie die intern in beeld is gekomen eveneens heeft beoordeeld op het voldoen aan de eisen van de AVG. We hebben toen een verbeterproces ingezet. Dit betekent dat we toen de verwerkingsprocessen en applicaties hebben beoordeeld, passende mitigerende maatregelen hebben getroffen, een ORR en eventuele aanvullende documenten zijn of worden opgesteld, deze aan verschillende veiligheidscheck worden onderzocht en uiteindelijk voor advies worden voorgelegd aan [].

[] Als gevolg van de beoordeling is in juli 2020 besloten om de verwerkingsprocessen en/of applicaties die niet aan de AVG voldoen tijdelijk stil te leggen voor nader onderzoek totdat de juiste mitigerende maatregelen zijn geïmplementeerd. Dit is gebeurd voor vier verwerkingsprocessen/applicaties.

Hiermee sluit een overzicht van alle inmiddels bekende applicaties en processen en de stand van zaken hiervan.

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
Proces	Aanpak team Voo players	Niet stilgelegd	Nieuwe benamingproces

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kantoor:
Fout: Onbekende naam
1007 6000 0000 0000 0000

¹ Kamerstukken II 2019-2020, 31 000, nr. 632

² Kamerstukken II 2019-2020, 31 000, nr. 681

³ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juni 2020

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
		OEB is vervaardigd. Het artikel van [] wordt in januari verwacht.	De OEB is vervaardigd en is klaar voor gebruik. Het artikel van [] wordt in januari verwacht.
Proces	Aangifte OB (identificatienummer)	Op 20 januari 2021 is dit uit voorzorg tijdelijk stilgelegd en op 27 januari hervat. De GEB wordt opgesteld naar verwachting is het concept in februari gereed.	De OEB is vervaardigd en is klaar voor gebruik. Het artikel van [] wordt in januari verwacht.
Risicomodel	Innovatie OB Positief op het omzetsdeel	Niet in gebruik genomen	Het gebruik van het risicomodel wordt vervuld in de OEB. De OEB wordt opgesteld, welke nu wordt opgesteld.
Datafundament	Fraude Risico Indicatoren	Stilgelegd. Hervatting van het datafundament is afhankelijk van het proces OB Carroussel fraude.	Het gebruik van het Datafundament wordt vervuld in de OEB van het proces OB Carroussel fraude.
Proces	OB Carroussel fraude	Op 20 januari is dit uit voorzorg tijdelijk stilgelegd. Op 13 juli 2020 na KPMG herstel. De OEB op dit proces wordt voorbereid naar verwachting is het concept in februari gereed.	Het proces heeft 14 dagen niet gefunctioneerd.
Proces	Interne en externe signalen	Stilgelegd. De interne signalen van de nieuwe ontwikkelde beveiligde omgeving is technisch gereed. De toetsing door [] op AVG vindt in februari plaats. Voor 1 type signaal wordt een procesbeschrijving uitgewerkt, mede aan de zeege van de GEB te bepalen. Wij plannen dit traject eind maart van dit jaar te voltooien.	Zie ook: Toelichting Technische voorziening ter vervanging van RSV
Proces	Risicoclassificatie Toeslagen	Stilgelegd. Het heeft goedkeuring op de OEB. Essentiële aandachtspunten worden door Toeslagen opgevoerd ter verbetering van de GEB. Het proces wordt in het eerste hervat dan na vaststelling van de OEB en	

Type product	Benaming	Status	Opmerkingen
		nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	Op 15 oktober 2020 is de GEB geïmplementeerd.
Proces	Verwerken van fraudesignalen Toeslagen	Stilgelegd. heeft geactiveerd op de GEB. Essentiële aankomsten worden door Toeslagen opgeakt ter verbetering van de GEB. Het proces wordt niet eerder hervat dan na vaststelling van de GEB en nadat eventuele maatregelen zijn geïmplementeerd.	Benaming GEB: Bekendeten Fraudesignalen Toeslagen Op 15 oktober 2020 is de GEB geïmplementeerd.
Applicatie	Database Auto	Stilgelegd. Wordt niet meer in gebruik genomen in de vorm waarin het heeft gefunctioneerd. Tijdelijke voorziening voor een deel van het proces is operationeel per september 2020. Definitieve oplossing voor alle processen is gereed uiterlijk tweede half 2022.	
Risicomodell	Ob-negatief	Op 20 juni uit voorzorg tijdelijk stilgelegd.	

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

a. Algemeen deel TOV

Zoals wij uw Kamer in onze brief van 13 oktober 2020¹² hebben medegedeeld is eind september 2020 omzet dat er een niet-ontstort bedrag van de FSV bestond waarin bepaalde eerder verwijderde signalen terecht kwamen. Dit maakte het noodzakelijk om de hier bewaarde signalen eveneens te bestuderen en eerder behandelde inzageverzoeken te heropenen. Dit werk is inmiddels voltooid. Alle signalen bleken van voor 1 januari 2014 te dateren en het algemeen deel bevat geen signalen met betrekking tot de reeds afgelande inzageverzoeken in de FSV. Het algemeen deel heeft daarom geen gevolgen voor deze verzoeken.

Wel moet het antwoord op een in juli 2020 gestelde Kamervraag worden gecorrigeerd. De betreffende cijfers¹³ over het aantal in hrv geregistreerde personen moeten naar aanleiding van de ontdekking van de archiefvondst worden bijgesteld. De gecorrigeerde cijfers treft u aan in de tabel hieronder. Het aantal voor de selectie van 27 februari 2020 geregistreerde personen bleef 334 (3,14%) hoger te zijn dan eerder gerapporteerd, het aantal rechtspersonen 84 (3,14%) hoger.

¹² Kamerstukken II 2019-2020, 31005, nr. 109.

¹³ Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3487, Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3493.

Regulaties in PSV	Personen	Rechtspersonen	Onbested*	Totaal
1 schoning	241.607	88.426	6	330.039
Na schoning	133.508	52.542	8	186.058
Verderd	111.099	32.859	1	143.959

* Onbested: het identificatienummer is een niet-uitgegeven nummer

Directoraat-Diensten
Belastingdienst

Ontkennings
Fout Ontkennings
1007 6000 0000 0000 0000

b. Verzoek stoppen met schonen systemen

De vaste Kamercommissie van Financien heeft ons op 10 september 2020 vernocht het uitvoeren van de systemen van de Belastingdienst te staken in het licht van de aangekondigde vervolgonderzoeken.

De afgelopen tijd zijn stappen gezet om te voorkomen dat informatie verloren gaat. De volgende zaken zijn inmiddels uitgevoerd:

- Er is een moratorium gelegd op het vernietigen van papieren dossiers van de Belastingdienst. Dit betekent dat de reguliere vernietigingsactiviteiten van deze dossiers over de volle breedte door Brechtwerk vóór medio 2020 tot nadere order zijn stopgezet;
- Er is besloten ten aanzien van Toeslagen om managementverslagen, mails en overige zaakgebonden informatie tot nader order niet te vernietigen. De informatie uit procesbestanden systemen blijft via beschikbare voor onderzoek;
- De papieren van PSV zijn vrijgesteld voor onderzoek en inzageverzoeken;
- Het veiligstellen van de lijsten uit de zogenaamde veegactie.

Bij het stoppen van een bepaalde versie is het van belang dat de juiste juridische en technische waarborgen in acht worden genomen. Geconcludeerd is dat het volledig stoppen met schonen of het maken van een back-up van alle systemen bij de Belastingdienst en het (beperkt) toegankelijk houden op korte termijn (technisch) niet uitvoerbaar is. Hierbij speelt onder andere mee dat er geen zicht is op de eventuele consequenties in (geautomatiseerde) processen bij het stoppen van schonen van alle systemen. Het maken van een back-up van de systemen lijkt wellicht een goede oplossing. Maar hierbij speelt onder andere mee dat om de gegevens te kunnen lezen er een volledige, identiek ingerichte omgeving nodig is naast de bestaande. Het terugzetten kan namelijk niet in de productie-omgeving omdat dan de actuele gegevens overgenomen worden. Wel zetten wij stappen om te voorkomen dat informatie verloren gaat die van belang kan zijn voor de vervolgonderzoeken.

c. Overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit

Wij hebben op 13 oktober 2020¹⁰ uw Kamer een overzicht toegezonden van expliciete wettelijke grondslagen, die door de Belastingdienst gebruikt kunnen worden om het persoonskenmerk nationaliteit te verwerken. Als bijlage sturen wij u hierbij het overzicht van expliciete grondslagen in wet- of regelgeving voor wetgeving die de Belastingdienst uitvoert. Dit overzicht bestaat uit de expliciete grondslagen uit fiscale wet- en regelgeving en enkele expliciete grondslagen uit niet-fiscale wet- en regelgeving.

¹⁰ Kamerstukken II 2020-2021 31000, nr. 637

Wij willen vooropstellen dat persoonsgegevens nooit gebruikt mogen worden om ongerechtvaardigd onderscheid te maken of om te discrimineren. Dit geldt uiteraard ook voor het persoonsgegeven nationaliteit.

Directie van Dienst
Belastingdienst

Ons kenmerk:
Fout Ontbrekende naam
1007 00000000000000

Echter, onder omstandigheden moet de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit verwerken om zijn wettelijke taken uit te kunnen voeren. Als dit het geval is, schrijft de AVG voor dat de Belastingdienst zich moet kunnen beroepen op ten minste een van de zes grondslagen die in deze verordening zijn opgenomen.¹¹ Voor de Belastingdienst zijn de twee belangrijkste grondslagen dat de verwerking van het persoonsgegeven nationaliteit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke taak, of om uitvoering te geven aan een taak van algemeen belang die of openbaar gezag die aan de Belastingdienst is opgedragen.

Op 10 november 2015 heeft onze ambtsvoorganger (hr. w. Kater) gesproken over het gebruik van het gebruik van nationaliteit voor de handelsreizepasse van de Belastingdienst. Daarbij is aangegeven dat van een criterium nationaliteit in dat verband alleen nog maar gebruik zal worden gemaakt indien daar een expliciete wettelijke grondslag voor aanwezig is. Daarmee is bedoeld aan te geven dat nationaliteit bij of krachtens de wet een relevant criterium moet zijn. Ook zal de Belastingdienst gebruik maken van het nationaliteitscriterium indien een afnemers (een van) een in een andere (niet) is voorgedragen dat een bepaalde functie afhankelijk is van een specifieke nationaliteit. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij de uitgifte van een vordering of overeenkomst voor aankomst van dubbele belasting met een bepaald land.

Overigens is de enkele aanwezigheid van een expliciete rechtvaardigingsgrond in wet- of regelgeving niet voldoende om nationaliteit in het lichtpunt en de opsporing van de Belastingdienst te gebruiken. Zo moet de verwerking van nationaliteit op zijn minst ook voldoen aan de volgende beginselen:

- De verwerking moet noodzakelijk zijn om de wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag van de Belastingdienst uit te kunnen voeren, of om te voldoen aan de doelstellingen van één van de andere grondslagen uit de AVG (als van noodzakelijkheid);
- De wettelijke taak, of de taak van algemeen belang of openbaar gezag kan niet op een minder ingrijpende manier worden uitgevoerd (als van subsidiariteit);
- De uitvoering van deze taak en de impact van het verwerken van nationaliteit op de rechten van burgers moeten in een redelijke verhouding tot elkaar staan (als van proportionaliteit en evenredigheid).

De huidige regelgeving over de verwerking van het persoonsgegeven nationaliteit is relevant zijn voor de taken van de Belastingdienst. Binnen de wet- en regelgeving is gezocht naar bepalingen, waaruit min of meer expliciet volgt dat de Belastingdienst het persoonsgegeven nationaliteit moet verwerken om uitvoering te kunnen geven aan die taken. Signalen worden die hierbij zijn gebruikt, zijn (afgeleid van): Nederland, Duitsland, nationaliteit, vreemdeling en 'anderdaar'. Omdat het gaat om het persoonsgegeven nationaliteit betreft het dus enkel natuurlijke personen. Deze inventarisatie moet evenwel niet het huidige gebruik van nationaliteit in de systemen van de Belastingdienst worden vergeleken.

¹¹ Artikel 6, eerste lid, van de AVG.

Verder bestaan er meer dan 100 verdragen ter voorkoming van dubbele belasting waarin een expliciete grondslag is opgenomen voor het gebruik van nationaliteit. Zoals ook in het overzicht is aangegeven zijn deze verdragen opgesteld aan de hand van het OPRD-omlijstverdrag 1977 en bevatten daardoor dezelfde vergelijkbare bepalingen, zij het dat deze in de nummering wat kunnen verschillen. Deze 100 verdragen zijn niet apart opgenomen in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Omschrijving
Fout Ontbrekende naam
1007 Belastingverdragen

Tot slot is bij het opstellen van dit overzicht niet gekoken naar de taken van de Belastingdienst, waarna de Wet polisiegegevens (Wpg) van toepassing is. Hieronder vallen in ieder geval de werkzaamheden van de RIOD. De Wpg en de AVG verschillen namelijk van elkaar waar het gaat om de rechtvaardigingsgronden voor het verwerken van bepaalde categorieën van persoonsgegevens. De Wpg bevat algemene grondslagen op basis waarvan persoonsgegevens, waaronder nationaliteit, verwerkt kunnen worden.¹⁴ Daarbij sluiten de wettelijke regimes van de Wpg en de AVG elkaar uit.

Er zal met verschillende opdrachtgevers van de Belastingdienst nog verder worden gekoken naar de expliciete grondslagen voor de niet-fiscale taken van de Belastingdienst. Indien dit tot aanvullingen leidt, zal ik het aangepaste overzicht uiterlijk eind maart dit jaar naar uw Kamer sturen.

Als het onderzoek naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in de applicaties in maart 2021 is afgerond, zullen de resultaten worden verwerkt en met dit overzicht van expliciete wettelijke grondslagen. Uit deze vergelijking blijkt mogelijk dat nationaliteit wordt verwerkt op grond van een algemene wettelijke grondslag of een zonder een wettelijke grondslag. Moet dit het geval zijn, dan zal de Belastingdienst beoordelen of de verwerking zodanig noodzakelijk is in het licht van de opmerking, dat hierdoor alsnog een expliciete wettelijke grondslag gecreëerd moet worden. Verwerkingen van nationaliteit waarvoor dit niet het geval is, zullen worden stopgezet. Daarnaast kan geconstateerd worden dat het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit in bepaalde gevallen niet noodzakelijk en proportioneel is, ondanks de aanwezigheid van een expliciete wettelijke grondslag, dan wel ik voorstellen uit gebruik te laten zetten.

Voorts kan uit de vergelijking met de inventarisatie van het gebruik van nationaliteit blijken dat een verwerking weliswaar is gebaseerd op een expliciete wettelijke grondslag, maar dat deze grondslag ondanks alle niet oorzaken absoluut nog niet in het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen is opgenomen. De Belastingdienst nam namelijk met zeer veel wijziging te maken. De toelichting op grond waarvan nationaliteit wordt gebruikt is daarbij niet altijd op voorhand duidelijk vanwege de samenhang van fiscale wet- en regelgeving (bijvoorbeeld: buitenland, vreemdeling, onderdaan, of Nederlanders). Moet de Belastingdienst dergelijke gevallen tegen komen, dan wordt het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen hierop aangepast en zullen wij u hierover informeren.

4. Onderwerpen n.v.v. AOT december

a. Inzageverzoeken PSV

¹⁴ Zo bijvoorbeeld artikel 9, eerste lid Wpg. Toelichting kan worden gegeven ten behoeve van het onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval.

Burgers kunnen een verzoek indienen om informatie over een mogelijke registratie in FSV. Bij de Belastingdienst (welke het Toeslagen), zijn per 10 januari 2021 210 verzoeken binnengekomen om inzage FSV (waarin gevraagd wordt of de betrokkene voorkomt in FSV, in procedure 1043 en/of in andere 'niet FSV' vergelijkbare systemen). Hiervan zijn er 204 afgedaan. Er is nog een voorraad van 70, waarvan de termijn van drie maanden bij 62 verzoek is overschreden. Inmiddels zijn 37 ingevulde beslissingen ontvangen. In 14 gevallen is het verzoek inmiddels ingediend. Er zijn twee bevestigingen afgegeven, 12 bevestigingen nog in behandeling. Er zijn vier beroepsprocedures ingediend, waarvan er twee afgerond en twee in behandeling zijn.

Directie van de Kamer
Bijzondere Zaken
Omschrijving
Fout Ontbrekende
1043 1043 1043 1043 1043

Het is tot ons niet gekomen alle inzageverzoeken binnen de termijn te vervullen. Het zorgvuldig afhandelen van een inzageverzoek is zeer tijdrovend werk voor zeer ervaren formeel rechtspecialisten die slechts een deel van hun tijd hieraan kunnen besteden. Zij moeten ook worden ingezet op de bevestiging en beroepsprocedures die worden ingediend tegen de afgegeven beslissingen.

Onderdeel van de afhandeling van een verzoek is het persoonlijk (telefonisch) contact met de burger die een verzoek heeft ingediend. Dit contact wordt zeer op prijs gesteld door de burger maar ook gemiddeld twee uur per gesprek. Het raadplegen van alle systemen in combinatie met het bevestigen welke gegevens moeten worden verstrekt is zeer arbeidsintensief. Gemiddeld worden per medewerker acht verzoeken per maand afgedaan.

Om verzoeken toen zo spoedig mogelijk te beantwoorden en de termijnen in de toekomst wel te halen, is het aantal betrokken medewerkers uitgebreid. Hierdoor zal de achterstand vermoedelijk in de eerste helft van dit jaar zijn weggevoerd. Nieuwe verzoeken zullen mogelijk binnen de termijn van drie maanden worden afgehandeld. Omdat de beoordeling een handmatige beoordeling is en het specialistisch werk is, is het niet mogelijk om op korte termijn nog meer andere of extra specialisten hiervoor in te zetten. Dat betekent dat een verdere vermindering op dit moment niet mogelijk is.

b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenteel en Analytisch (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligentie (PHI)

Op 2 december 2020 heb ik de staatssecretaris (toen de staatssecretaris van de afdeling Belastingdienst) beleefde uw Kamer te informeren over de privacybescherming binnen de Belastingdienst ten aanzien van producten van de zogeheten Broedkamer. Deze afdeling bestaat sinds 2016 niet meer. Een deel van de producten van de Broedkamer is binnen de corporate dienst Datafundamenteel en Analytisch verder ontwikkeld. Hiervan heeft de Afdeling 2019 geconcludeerd dat passende maatregelen zijn getroffen om het risico van informatielekken te beperken. Deze conclusie zijn op 16 oktober 2019 met uw Kamer gedeeld¹⁹. Van de in 2018 opgeheven afdeling PHI is een aantal producten overgenomen naar de afdeling DF&A. Naar de AVG-compliance van deze producten doet KPMG sinds december 2020 onderzoek. Het eindrapport wordt in februari van dit jaar verwacht.

c. Vermoede handhaving in regelingen bij auto/ZVW

In het AO van 2 december 2020 zijn vragen gesteld over een passage in het rapport van de Raadspersonen Belastingdienst. Naar aanleiding van deze vragen is contact geweest met de Raadspersonen en is duidelijk geworden dat de Raadspersonen met deze passage alleen de contact hebben willen opnemen waarbinnen de uitwerking van het toeslagenstelsel is vooropgevoerd. De

¹⁹ Kamerstukken II 2019-2020 32761, nr. 150

Readspersonen hebben tot nu toe geen signalen ontvangen dat bij de toepassing van de gemeenteredingsplanning door de uitvoerende organisatie het de gehandeld zou zijn dan is neergelagd in de regering. Zoals in de hoofdbrief van deze bijlage gesteld, start de Belastingdienst een inventarisatie van gevallen waar in burgers het aachtoffer worden van handhaden in (de uitvoering van) wetgeving. Dit wordt samen met de opdrachtgevers van de Belastingdienst uitgevoerd.

d. Incasso opbrengst R100

In het AO van 2 december 2020 heeft het lid Omtzigt (GDA) vragen gesteld over de tegere gerealiseerde inkomsten van de R100. Volgens de laatste voortgangrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst¹⁶ is € 3,0 miljoen gerealiseerd, terwijl de jaarnorm € 128,3 miljoen is. Dit heeft te maken met de vertraging in vervolging door het Openbaar Ministerie en verdeling door de rechter als gevolg van de coronacrisis. De inkomings bijdrage R100 is namelijk afhankelijk van deze processen. De verwachting is dat het om uitstel, niet uitstel van de instroom gaat, aangezien vervolging, verdeling en nascreening ingehaald kunnen worden wanneer de huidige crisis voorbij is.

e. Casusrecht toezicht

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 zijn verschillende discussies gevoerd. Het lid Leijten (SP) heeft vragen gesteld over de zaak van een individuele belastingplichtige. Wat zijn met de betrokken belastingsoorten in gesprek over de informatie naar deze om heeft gevraagd.

Ook verwees het lid Leijten (SP) naar de hulpdienst van een politieke partij die zou zijn aangewezen als facilitator van belastingfraude in het kader van vrijstaande 1043. Het Kamerlid heeft schriftelijk vree van 24 september 2020¹⁷ gehformeerd over deze zaak.

Door het lid Leijten (SP) is gevraagd naar een zaak waar in corrupties van aangiften door middel van projectcode 1043 tot rechtszaken hebben geleid, en door het lid Omtzigt (GDA) naar de behandeling van vrijstaande 1043 in rechtszaken in het toezicht van de Belastingdienst. De gevolgen van rechterlijke uitspraken voor het toezicht in de inkomstenbelasting zullen in het in hoofdstuk 1.4 (naar Projectcode 1043) beschreven onderzoek worden geanalyseerd.

Door het lid Omtzigt (GDA) is gevraagd naar de behandeling van schadelijke gebruik in het toezicht van de Belastingdienst. Een goede aangifte van seksueel misbruik speelt geen rol in het toezicht.

Directie van Gemeente
Belastingdienst

Omtzigt

Post Omtzigt
Post Omtzigt
Post Omtzigt

¹⁶ Tweede voortgangrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst, 25 november 2020
¹⁷ 2020-048554